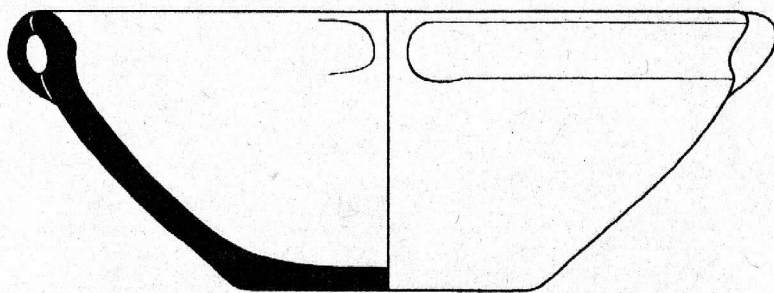

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

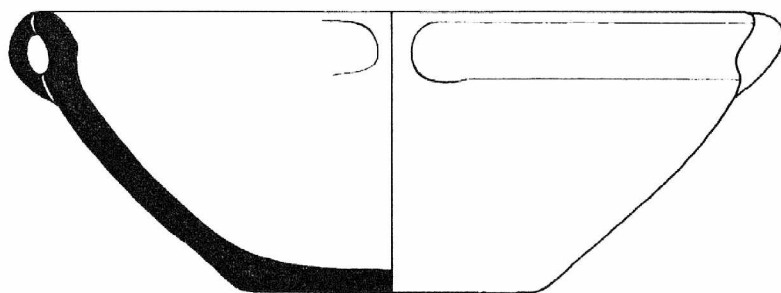
PŘEHLED VÝZKUMŮ 1992

BRNO 1996

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1992

BRNO 1996

OBSAH

1. Články a krátké studie

SVOBODA, J.: Gravettian and Epigravettian Chronologies in the Middle Danube Area	9
ŠEBELA, L. - DOČKALOVÁ, M.: Das Ur- und frühgeschichtliche Gräberfeld in Otnice (Bez. Vyškov) und einige Probleme des Spätneolithikums in Mähren.....	21

2. Zprávy o výzkumech a nálezech za rok 1992

2.1. Paleolit a mezolit

SVOBODA, J. - ŠKRDLA, P. : Excavations at Předmostí II in 1992 (district of Přerov).....	39
SVOBODA, J.: Archaický artefakt z Modletic (k.o. Marketa, okr. Jindřichův Hradec).....	40
SVOBODA, J.: Křemenná industrie z Kašence (k.o. Miroslav, okr. Znojmo).....	41
SVOBODA, J.: Nález paleolitu ze Zkamenělého zámku (Březina, k.o. Střemeníčko, okr. Olomouc)	41
ŠKRDLA, P.: Pekárna (k.ú. Mokrý, okr. Brno-venkov).....	42
ŠKRDLA, P. - PLCH, M.: Nález mladopaleolitického artefaktu u osady Na Mušlově (okr. Břeclav).....	43

2.2. Neolit a eneolit

KOŠTUŘÍK, P. - KAZDOVÁ, E.: Grabungssaison 1992 an der archäologischen Lokalität bei Těšetice-Kyjovice (Bez. Znojmo).....	45
JANÁK, V. - MÜLLER, K.: Sídliště kultury s lineární keramikou v Postřelmově - "U Františka" (okr. Šumperk).....	46
DOLEŽEL, J.: Ojedinělý nález neolitického sekeromlatu z Hlíny (okr. Brno-venkov).....	47
ŠMÍD, M.: Grabungsergebnisse auf der Siedlung der Trichterbecherkultur bei Laškov (Bez. Prostějov).....	47

2.3. Doba bronzová

PEŠKA, J. - KLANICOVÁ, E.: Věteřovské sídliště v Mikulově (okr. Břeclav)	49
SALAŠ, M.: Zjišťovací sondáž u Němčic (okr. Brno-venkov)	50
BRACHTL, Z.: Terénní výzkum u Dubicka (okr. Šumperk).....	50

2.4. Doba halštatská a laténská

VITULA, P.: Zjišťovací výzkum hradiska v Mokřém žlebu na katastru Moravského Krumlova (okr. Znojmo).....	53
VITULA, P.: Zjišťovací výzkum na hradisku u Budkovic (okr. Brno-venkov).....	55
DOLEŽEL, J.: Laténská keramika z Předklášteří (okr. Brno-venkov).....	56
ČIŽMÁŘ, M. - HORÁLKOVÁ, P.: Grabungsergebnisse des J.1992 im keltischen Oppidum Staré Hradisko (Gemeinde Malé Hradisko, Bez. Prostějov)	56

2.5. Doba římská a stěhování národů

ŠEDO, O.: Narušené objekty na sídlišti ve Vážanech nad Litavou (okr. Vyškov)	59
PEŠKA, J. - KLANICOVÁ, E.: Ein römerzeitliches Objekt bei Velké Némčice (Bez. Břeclav).....	59

2.6. Raný středověk

DOSTÁL, B. - VIGNATIOVÁ, J.: Břeclav - Pohansko 1992 (okr. Břeclav)	61
POLÁČEK, L.: Mikulčice - Valy 1992 (okr. Hodonín).....	62

2.7. Vrcholný středověk až novověk

HIMMELOVÁ, Z. - PROCHÁZKA, R. - ZATLOUKAL, R.: Rettungsgrabungen in Brno 1992 (Bez. Brno-město).....	67
DOLEŽEL, J.: Záchrané výzkumy ve středověkém jádře Doubravníku (okr. Žďár nad Sázavou)	68
PROCHÁZKA, R.: Sledování plynofikace Telče (okr. Jihlava) v r.1992	72
HIMMELOVÁ, Z.: Rettungsgrabung in Třebíč (Bez. Třebíč)	73
ZATLOUKAL, R.: Rettungsgrabung in Dominikanerkloster in Jihlava (Bez. Jihlava)	73
UNGER, J. - PROCHÁZKA, R.: Fortsetzung der archäologischen Grabungen in der Kathedrale St. Peter und Paul in Brno (Bez. Brno-město).....	74
KLANICOVÁ, E. - PEŠKA, J.: Archeologický výzkum na náměstí T.G.Masaryka v Břeclavi (okr. Břeclav).....	74
PROCHÁZKA, R.: Povrchový sběr na předradí hradu Šimberka, k.ú. Olbramkostel (okr. Znojmo)	75
DOLEŽEL, J.: Vrcholně středověké fortifikace nad údolím křtinského potoka k.ú. Babice nad Svitavou (okr. Brno-venkov).....	76
DOLEŽEL, J.: Záchraná akce na "Hradisku" v Černvíru (okr. Žďár nad Sázavou).....	77
DOLEŽEL, J.: Středověké osídlení výšiny "Kozí brada", k.ú.Předklášteří (okr. Brno-venkov).....	79
RYCHLÝ, M. - BRACHTL, Z.: Zjišťovací výzkum zříceniny hradu Pleče (o. Jindřichov, okr. Šumperk).....	80
BRACHTL, Z.: Záchraný výzkum na hradě Kaltenštejn (okr. Šumperk).....	80
BRACHTL, Z.: Další etapa zjišťovacího výzkumu v Javorníku-Vsi (okr. Šumperk)	81
DOLEŽEL, J.: Lokalizace a povrchový průzkum zaniklé středověké vsi Vznětín, k.ú. Hluboké u Kunštátu (okr. Blansko)	81
MALÍK, P. - PEŠKA, M.: Beitrag zur Lokalisation einer mittelalterlichen Ortswüstung bei der Gemeinde Jevišovka (Bez. Břeclav)	84
ZATLOUKAL, R.: Záchraný výzkum v Ostrovačicích (okr. Brno-venkov)	84

2.8. Různé

ŠTROF, A. - VITULA, P. - SALAŠ, M. - ČIŽMÁROVÁ, J. - KUNDERA, L.: Zjišťovací výzkum na hradisku Leskoun u Olbramovic (okr. Znojmo).....	85
STUHLÍK, S. - STUHLÍKOVÁ, J.: Fortsetzung der Grabungen in Moravská Nová Ves (Bez. Břeclav).....	87

DOLEŽEL, J. - RŮŽIČKA, V.: Záchranný výzkum na pravěké a středověké sídlištní ploše v centru Kuřimi (okr. Brno-venkov).....	88
GEISLER, M.: Rettungsgrabung an der Transitgasleitungstrasse zwischen Mutěnice und Velké Němčice (Bez. Hodonín und Břeclav).....	90
BÁLEK, M. - UNGER, J. - ŠEDO, O.: Výzkum na polykulturní lokalitě v poloze Pod vinohrady v Příbících (okr. Břeclav).....	91
BÁLEK, M.-KOŠTUŘÍK, P.: Rettungsgrabung zwischen den Gemeinden Prosiměrice und Kyjovice (Bez. Znojmo).....	92
PEŠKA, J. - KLANICOVÁ, E.: Další archeologické nálezy z areálu ŠZP v Lednici (okr. Břeclav)	92
PEŠKA, J. - KLANICOVÁ, E.: Nové zjištění na Malých Domanínách u Šitbořic (okr. Břeclav).....	93
KOVÁRNÍK, J.: Nové archeologické lokality na Znojemsku a Břeclavsku v r. 1992	94
GEISLER, M.: Povrchový průzkum plánovaného úseku trasy dálnice D 35 Přáslavice - Lipník nad Bečvou (okr. Olomouc, Přerov).....	99
JANÁL, J.: Nové archeologické nálezy z okolí Břeclavi (okr. Břeclav)	100

2.9. Speciální metody

BÁLEK, M.: Výsledky leteckého snímkování na Moravě v roce 1992.....	103
KOVÁRNÍK, J. - MINAŘÍK, M.: Systematická letecká archeologická prospekce na Jižní Moravě	105
VÍCHA, F.: Identifikace tvrže Lednice na Moravě (okr. Břeclav) na základě plánového a ikonografického průzkumu	110
CULEK, I.: Využití jednosnímkové fotogrammetrie na základě neměřických snímků pro dokumentaci archeologických nálezů	112

Výzkumy a záchranné akce na Moravě v roce 1992

a) Rejstřík lokalit.....	117
b) Rejstřík kultur	120

2. ZPRÁVY O VÝZKUMECH A NÁLEZECH ZA ROK 1992

2.3. DOBA BRONZOVÁ

VĚTEŘOVSKÉ SÍDLIŠTĚ V MIKULOVĚ (okr. Břeclav)

JAROSLAV PEŠKA, Regionální muzeum Mikulov

EVŽENIE KLANICOVÁ, Regionální muzeum Mikulov

Při hloubení stavební jámy pro dostavbu městské polikliniky v Mikulově, poblíž náměstí na ulici A. Muchy, došlo k narušení několika pravěkých objektů. V těžební stěně výkopu, v šedo zelených jílech pod vrstvou navážky, se rýsovalo nejméně pět kónicky profilovaných jam, vyplněných černohnědým hlinitým zásypem. Z jejich obsahu byla získána nevelká kolekce typické keramiky, zvířecích kostí a mazanice věteřovské skupiny ze starší doby bronzové. Jelikož výzkum probíhal v měsíci lednu za značně nepříznivých klimatických podmínek, byly jednotlivé objekty pouze vzorkovány a průběžně dokumentovány.

Naleziště na ulici A. Muchy je součástí rozlehlého jižního svahu, táhnoucího se v délce několika set metrů až k místnímu nádraží. Již v minulosti bylo v nejbližším okolí objeveno množství archeologických nálezů (většina uložena v Regionálním muzeu Mikulov, část v Naturhistorisches museum ve Vídni). Jedná se např. o zbytky patrně značně rozsáhlého mladoúnětického pohřebiště, odkrývaného náhodně již na konci minulého a na počátku tohoto století v zahradách domů na někdejší Horní nádražní ulici (dnešní ulice Piaristů). K objevu zatím posledního hrobu zde došlo v roce 1970 v objektu vinařských závodů (UNGER 1971, 24). Údajně ze sídlištní jámy v zahradě domu č.p. 23 na ul. A. Muchy, necelých 200 m od našeho výkopu, pochází drobný, téměř celý únětický hrnek a zlomky další keramiky. V souvislosti s výstavbou školy na tomtéž svahu v poloze „Pod strání“ byla nedávno zachycena část mladobronzového sídliště (PEŠKA - KLANICOVÁ 1991).

Nově zjištěné věteřovské sídliště tedy rozmnožuje a doplňuje naše poznatky o intenzitě osídlení katastru Mikulova zvláště v počátcích doby bronzové.

Literatura

PEŠKA, J. - KLANICOVÁ, E.

-1993: Nově objevené sídliště mladší doby bronzové v Mikulově. Přehled výzkumů 1991, 57.

UNGER, J.

-1971: Objev vyloupeného hrobu únětické kultury v Mikulově (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1970, 24.

Eine Siedlung der Věteřov-Gruppe in Mikulov (Bez. Břeclav). Bei der Grabung des Fundaments eines Anbaues der städtischen Poliklinik in der Alfons-Mucha-Straße wurden cca 5 Gruben der Věteřov Gruppe mit ihrem typischen Inventar eingeschnitten. Die Fundstelle liegt auf einer breiten Anhöhe mit zahlreichen Funden aus der älteren Bronzezeit (Gräberfeld der jungúnětickerkultur, Siedlung der älteren Únětice-Kultur). Der geborgene Fundstoff wurde vorwiegend im Regionalmuseum Wien aufbewahrt.

ZJIŠŤOVACÍ SONDÁŽ U NĚMČIC (okr. Brno-venkov)

MILAN SALAŠ, Moravské zemské muzeum Brno

Mladobronzové osídlení, zachycené staršími výkopy F. MATĚJKY v jihovýchodní části katastru NĚmčic u Ivančic na levobřežní terase Rokytné, bylo v letech 1989-1991 poněkud konkrétněji lokalizováno k jihozápadnímu úpatí návrší "Koman" (SALAŠ 1993a; 1993b). V květnu 1992 zde byly na hranici pole a úpatí jmenovaného návrší položeny čtyři sondy o šířce 1 m a délce 3-5 m s cílem zjistit stratigrafickou situaci a případnými nálezy verifikovat předpokládanou lokalizaci velatického osídlení do tohoto prostoru.

Zatímco první dvě sondy byly negativní (ornice zde nasedala přímo na písčité podloží), třetí sonda zachytila pod ornici již vrstvu sytě černé hutné hlíny s množstvím drobnějších neopracovaných kamenů a v ornici bylo nalezeno několik nevýrazných zlomků pravěké keramiky. Situace ve čtvrté sondě byla stratigraficky analogická sondě č. 3. Ojedinelé zlomky keramiky, z nichž některé lze připsat velatické fázi středodunajských popelnicových polí, se zde nacházely jak v ornici, tak v následné vrstvě černé humóznější hlíny. V jižní části sondy se již v ornici začaly objevovat ojedinelé zlomky mazanice, jejíž koncentrace narůstala jižním směrem s rostoucí hloubkou. Zcela v jihozápadním rohu sondy pak v hloubce 0,3-0,4 m bylo zachyceno hliněné hranolovité závaží. Sonda zde byla proto částečně rozšířena a prodloužena, načež bylo na ploše 0,9 x 0,4 m odkryto přibližně v lineárním uspořádání sedm dalších závaží nejméně dvou různých velikostí. Patrně se tu podařilo zachytit pozůstatky tkalcovského stavu, přičemž není vyloučeno, že koncentrace mazanicových zlomků indikuje navíc přítomnost nějaké povrchové stavby. Situace ovšem stále ještě pokračovala jižním směrem i mimo rozšířenou část sondy a její závažnost začala vyžadovat odkryv širšího plošného kontextu. Za daného stavu však bohužel větší plochu nebylo možno otevřít, a proto zdokumentovaná situace byla in situ zahrnuta s tím, že bude znovu odkryta v nezbytně nutném rozsahu v nejbližší možné době.

Literatura

SALAŠ, M.

-1993a: Povrchové sběry u Ivančic - NĚmčic (okr. Brno-venkov). Přehled výzkumů 1989, 23.

-1993b: Další povrchové sběry u NĚmčic (okr. Brno-venkov). Přehled výzkumů 1991, 57.

Urnfelderzeitliche Überreste eines Webstuhls bei NĚmčice (Bez. Brno-venkov). Im Mai 1992 wurden am südwestlichen Fuße der Anhöhe "Koman" vier Suchschnitte angelegt, welche die Lokalisierung jungbronzezeitlicher Besiedlung überprüfen und die Stratigraphie der Lokalität ermitteln sollten. Während zwei Suchschnitte fundlos waren, brachte der dritte und vierte einerseits einige urnfelderzeitliche Scherben, andererseits eine unter dem Ackerboden liegende schwarze Lehmschicht zum Vorschein. Am nördlichen Ende des vierten Suchschnittes verzeichnete man eine Anhäufung von Lehmewurfstücken und acht Tongewichte, die beinahe eine Reihe bildeten und wahrscheinlich den Überrest eines Webstuhls darstellen. Solche Fundsituation bot bereits Anlaß zu einer Flächengrabung, die jedoch damals nicht unternommen werden konnte. Mit der Freilegung einer größeren Fläche wird deshalb auf dieser Stelle für das nächste Jahr gerechnet.

TERÉNNÍ PRŮZKUM U DUBICKA (okr. Šumperk)

ZDENĚK BRACHTL, Okresní vlastivědné muzeum Šumperk - pracoviště Jeseník

V jarních a podzimních měsících bylo provedeno několik terénních průzkumných akcí na sídlišti z mladší doby bronzové v trati Za kostelem. Povrchovými sběry byla získána kolekce 160

keramických zlomků, které lze datovat do období kultury lužické a slezské. K sídlišti náleží nedaleké pohřebiště v místě zvaném "Na újezdě".

Geländeaufnahme bei Dubicko (Bez. Šumperk). In den Frühlings- und Herbstmonaten wurden mehrmals Geländeaufnahmen an der jungbronzezeitlichen Siedlung in der Flur "Za kostelem" unternommen. Als Oberflächenfunde wurden dort keramische Fragmente geborgen, die in die Zeit der Lausitzer und schlesischen Kultur anzusetzen sind. Zu dieser Siedlung gehört das nicht allzu weit entfernte Gräberfeld in der "Na újezdě" genannten Lage.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1992

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno
Odpovědný redaktor:	Dr. Jaroslav Tejral
Redakce:	Dr. Lumír Poláček, Marie Cimflová
Překlady:	Dr. Hochmanová-Vávrová
Jazykové úpravy:	Dr. Wolfgang Ender
Kresby:	autoři příspěvků
Na titulním listě:	keramická mísa z Otnic
Tisk:	Tiskárna Gloria, Rosice u Brna
Evidenční číslo:	ÚVTEI-73332
Vydáno jako rukopis:	450 kusů

KNIHOVNA AV ČR

PD 4423

1992 (1996)

90758/17